

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Metodická a konzultační činnost Národní knihovny ČR směrem k síti knihoven ČR

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

Metodická a konzultační činnost Národní knihovny ČR směrem k síti knihoven ČR

Stav srpen 2024

Metodická a konzultační činnost Národní knihovny ČR směrem k síti knihoven ČR.....	3
DOPLŇOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU, AGENTURA ISBN.....	1
Sekce knihovní fondy a služby	1
Odbor doplňování fondů.....	1
Oddělení mezinárodních agentur.....	1
Oddělení doplňování zahraničních dokumentů.....	1
Oddělení doplňování domácích dokumentů	2
ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU, NÁRODNÍ AUTORITY	2
Odbor zpracování fondů	2
Oddělení jmenného zpracování.....	2
Oddělení národních věcných autorit a věcné zpracování	3
Oddělení zpracování speciálních dokumentů.....	3
Oddělení národních jmenných autorit	3
Oddělení periodik.....	4
Oddělení retrospektivní konverze	4
SOUBORNÉ KATALOGY, MEZIKNIHOVNÍ A REFERENČNÍ SLUŽBY	4
Oddělení souborných katalogů	4
Oddělení referenčních a meziknihovních služeb	4
SPRÁVA KNIHOVNÍHO FONDU, PŘÍPRAVA DIGITALIZACE	5
Odbor správy fondů	5
Oddělení koordinace postupů správy a reformátování knihovních fondů.....	5
Oddělení výběru knihovního fondu pro reformátování	5
HISTORICKÉ A HUDEBNÍ FONDY	6
Oddělení rukopisů a starých tisků	6
Hudební oddělení.....	6

Referát pro Manuscriptorium.....	6
OCHRANA KNIHOVNÍCH FONDŮ	6
Odbor ochrany knihovních fondů.....	6
Oddělení vývoje a výzkumných laboratoří	7
Oddělení restaurování	7
Oddělení preventivní konzervace	7
IT, DIGITALIZACE, SPRÁVA DIGITÁLNÍCH SBÍREK.....	8
Odbor ICT	8
Vzdálené ověřování identit – BANKID	8
Odbor digitalizace a knihovních systémů.....	8
Odbor novodobých digitálních sbírek	8
Oddělení standardů digitálních sbírek	9
Oddělení správy a archivace digitálních dokumentů.....	9
Oddělení Webarchivu	9
KNIHOVNICKÝ INSTITUT.....	10
Studijní a informační oddělení	10
Oddělení vzdělávání.....	10
Referát pro analýzu a koordinaci VKIS.....	10
KOMUNIKACE KNIHOVEN	10
OSTATNÍ	11
Odbor personální a mzdy.....	11
Archiv NK ČR.....	11
Právní oddělení	12
Oddělení veřejných zakázek	12

Struktura záznamu

- Zaměření metodické a konzultační činnosti, témata
- FAQ – často kladené otázky
- Informace, metodické materiály

Na základě vyplněných dotazníků zpracovali:

Marie Šedá, Vladana Pillerová, Lucie Macháčková, Vít Richter

DOPLŇOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU, AGENTURA ISBN

Sekce knihovní fondy a služby

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Otevřená data
- [Povinný výtisk](#)
- Správa fondů (revize, odpisy)
- Knihovní systémy

Kontakty

e-mail: Lenka.Maixnerova@nkp.cz

tel.: 221 663 213

Odbor doplňování fondů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Akvizice
- ISBN, ISMN
- Povinný výtisk

Kontakty

e-mail: Michal.Zaviska@nkp.cz

tel.: 221 663 327

Oddělení mezinárodních agentur

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- ISBN — přidělování, duplicity, neplatná čísla
- ISMN — přidělování, duplicity, neplatná čísla

[Mezinárodní registrační systémy](#)

[Služby pro ISBN a ISMN](#)

[Příručka uživatele systému ISBN](#)

[Příručka uživatele systému ISMN](#)

[Přidělování čísel ISBN](#)

Kontakty

e-mail: isbn@nkp.cz

tel.: 221 663 306

e-mail: ismn@nkp.cz

tel.: 221 663 311

Oddělení doplňování zahraničních dokumentů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Nákup zahraniční literatury u zahraničních dodavatelů
- Veletrhy
- Celnice

Kontakty

e-mail: Irena.Buresova@nkp.cz

tel.: 221 663 225

Oddělení doplňování domácích dokumentů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Povinný výtisk
- Nákup a retrospektivní doplňování české literatury

[Povinný výtisk](#)

[Povinné výtisky](#)

Kontakty

e-mail: pv@nkp.cz

tel.: 221 663 304

e-mail: Daniel.Smetana@nkp.cz

tel.: 221 663 269

ZPRACOVÁNÍ KNIHOVNÍHO FONDU, NÁRODNÍ AUTORITY

Odbor zpracování fondů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Katalogizace
- Seznam děl nedostupných na trhu
- Národní bibliografie

[Odborné činnosti – katalogizace, zpracování](#)

[FAQ – dotazy ke katalogizaci](#)

[Zpracování fondů](#)

[Metodické materiály](#)

Kontakty

e-mail: Edita.Lichtenbergova@nkp.cz

tel.: 221 663 302

Oddělení jmenného zpracování

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Jmenná katalogizace: standardy, formát, pravidla, postupy, národní interpretace – pro knihovny
- Názvové autority
- CIP – katalogizace v knize – pro nakladatele
- Číslo České národní bibliografie – pro knihovny a digitalizační pracoviště
- Koordinace sdílené a kooperativní katalogizace

[FAQ – dotazy ke katalogizaci](#)

[Odborné činnosti – Katalogizační politika](#)

[CIP – Katalogizace v knize](#)

[Studijní texty a e-learning](#)

Kontakty

e-mail: Jaroslava.Svobodova@nkp.cz

tel.: 221 663 297

e-mail: Jarmila.Pribylova@nkp.cz

tel.: 221 663 299

e-mail: cip@nkp.cz

tel.: 221 663 298

Oddělení národních věcných autorit a věcné zpracování

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Věcná katalogizace — tvorba věcných selekčních prvků v bibliografických záznamech
- Věcné autority: geografické, tematické, chronologické, formální, názvové autority používané ve věcné katalogizaci
- Konspektové schéma
- Klasifikační systém MDT – překlad, aktualizace, administrativa

Věcné autority. Věcné zpracování

České MDT Online

Katalogizační politika

Projekt Interoperabilita v paměťových institucích

Studijní texty a e-learning

Metodické materiály

Kontakty

e-mail: Irena.Pilikova@nkp.cz

tel.: 221 663 600

e-mail: Marie.Balikova@nkp.cz

Oddělení zpracování speciálních dokumentů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Bibliografické zpracování speciálních dokumentů

Katalogizační politika

Katalogizace, zpracování

Kontakty

e-mail: Katerina.Marikova@nkp.cz

tel.: 221 663 309

Oddělení národních jmenných autorit

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- metodika zpracování jmenných autoritních záznamů;
- kooperace na tvorbě souboru národních jmenných autorit

Národní autority

Kooperace, VISK 9, zapojení do kooperace

Kontakty

e-mail: Petra.Stastna@nkp.cz

tel.: 221 663 547

e-mail: authority@nkp.cz

Oddělení periodik

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Nákup zahraniční literatury u zahraničních dodavatelů
- Katalogizační zpracování periodik
- Povinný výtisk

[Povinný výtisk periodik](#)

Kontakty

e-mail: Ludmila.Stepankova@nkp.cz

tel.: 221 663 391, 221 663 291

Oddělení retrospektivní konverze

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- VISK 5
- Retrospektivní konverze
- Registr digitalizace – obsah
- RetrIS – naskenované katalogy

[Retrokon – retrospektivní konverze katalogů](#)

[Registr digitalizace – evidence dokumentů](#)

[RetrIS](#)

Kontakty

e-mail: Natasa.Miksovska@nkp.cz

tel.: 221 663 300

e-mail: Dita.Misterkova@nkp.cz

tel.: 221 663 300

SOUBORNÉ KATALOGY, MEZIKNIOVNÍ A REFERENČNÍ SLUŽBY

Oddělení souborných katalogů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Spolupráce se SKČR
- Standardy (katalogizace)

[FAQ – nejčastější dotazy](#)

[Přispívání do SKČR – základní informace s odkazy](#)

[Souborný katalog České republiky](#)

Kontakty

e-mail: Eva.Svobodova@nkp.cz

tel.: 221 663 207

Oddělení referenčních a meziknihovních služeb

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Domácí i zahraniční meziknihovní služby
- Služba Ptejte se knihovny včetně chatu
- Referenční zdroje a jejich užití v rámci referenčních služeb
- Rešeršní strategie

[Základní informace o oddělení](#)

[Ptejte se knihovny](#)

[Zásady meziknihovních výpůjčních služeb v ČR](#)

Metodické pokyny pro MVS v ČR

Kontakty

e-mail: reference@nkp.cz, psk@nkp.cz tel.: 221 663 201

e-mail: mvs@nkp.cz, ill@nkp.cz tel.: 221 663 202

SPRÁVA KNIHOVNÍHO FONDU, PŘÍPRAVA DIGITALIZACE

Odbor správy fondů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Správa fyzického fondu; dlouhodobé uchování fyzického fondu
- Nástroje k efektivní správě a uchování fondů
- Výzkum a vývoj v oblasti správy fondů (projekty)

Odbor správy fondů

Metodické materiály

Tvorba certifikovaných metodik v dané oblasti, návodů pro použití vytvořených nástrojů atd.

Kontakty

e-mail: Anna.Vandasova@nkp.cz tel.: 221 663 580

Oddělení koordinace postupů správy a reformátování knihovních fondů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Dotační podprogram VISK 7
- Strategie digitalizace
- Návrhy titulů na digitalizaci pro registrované uživatele, pro knihovny

Kramerius, programy VISK 4 a VISK 7

Kontakty

e-mail: NavrhDigitalizace@nkp.cz

e-mail: Vojtech.Halama@nkp.cz tel.: 221 663 571

Oddělení výběru knihovního fondu pro reformátování

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Digitalizace
- Resken/dosken (pro knihovny)

Kontakty

e-mail: Lenka.Nemravova@nkp.cz tel.: 221 663 532

HISTORICKÉ A HUDEBNÍ FONDY

Oddělení rukopisů a starých tisků

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Katalogizace historických sbírek
- Dějiny knižní kultury

Oddělení rukopisů a starých tisků

Kontakty

e-mail: Jan.Vojtisek@nkp.cz

tel.: 221 663 508

Hudební oddělení

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Katalogizace hudebnin a dalších dokumentů s hudebním obsahem
- Zpracování historických hudebnin
- Dokumentace historických sbírek

Katalogizační politika

IAML – Mezinárodní asociace hudebních knihoven

IAML – Česká republika

Kontakty

e-mail: Ludmila.Smidova@nkp.cz

tel.: 221 663 254

Referát pro Manuscriptorium

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Tvorba komplexních digitálních dokumentů
- Organizační stránka digitalizace
- Digitální kodikologie

Manuscriptorium

Kontakty

e-mail: Tereza.Palickova@nkp.cz

tel.: 221 663 570

OCHRANA KNIHOVNÍCH FONDŮ

Odbor ochrany knihovnických fondů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Obecně péče o knihovnické fondy, konkrétně aktuální zásahy, dezinfekce, havárie, monitoring klimatu
- Odkyselování knihovnických fondů, rozpad papíru novin, průzkum fyzického stavu, konzervace a restaurování, koncepce ochrany
- Analýzy materiálového složení knihovnických fondů
- K ochraně pracovníků před Covid-19
- Možnost dotačních programů
- Konzultace k dotačnímu programu VISK 4
- Péče o plastové knižní vazby
- Metodika neinvazivního průzkumu knihovnických jednotek

- Metodika čištění knihovních materiálů pomocí dvoufázového spreje sněhových částic CO² v nosném plynu
 - Příprava novodobých knihovních fondů na hromadné odkyselování
- [Odbor ochrany knihovních fondů](#)
[Ochrana knihovních fondů](#)
[Certifikované metodiky a památkové postupy zveřejněné na NUŠL](#)

Kontakty

e-mail: Petra.Vavrova@nkp.cz

tel.: 221 663 575

Oddělení vývoje a výzkumných laboratoří

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Monitoring klimatu, prachu, světla
- Sanace biologických činitelů v knihovních fondech
- Odkyselování papíru, sušení a jiné konzervátorské zásahy v knihovních fondech
- Specializované průzkumy a analýzy materiálů
- Průzkum a hodnocení fyzického stavu knihovních fondů
- Workshopy Preventivní péče v knihovních fondech
- Workshopy na specializované průzkumy
- Workshopy na konzervátorské zásahy
- Péče o plastové knižní vazby
- Metodika neinvazivního průzkumu knihovních jednotek
- Metodika čištění knihovních materiálů pomocí dvoufázového spreje sněhových částic CO² v nosném plynu
- Příprava novodobých knihovních fondů na hromadné odkyselování aj.

[Oddělení vývoje a výzkumných laboratoří](#)

[Ochrana knihovních fondů](#)

[Certifikované metodiky a památkové postupy zveřejněné na NUŠL](#)

Kontakty

e-mail: Jitka.Neoralova@nkp.cz

tel.: 221 663 582

Oddělení restaurování

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Dlouhodobé uložení historických fondů
- Konzervace a restaurování historických knih
- Příprava knih na výstavy, condition reporty

[Oddělení restaurování](#)

Kontakty

e-mail: Sona.Hudokova@nkp.cz

tel.: 604 695 717

Oddělení preventivní konzervace

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Preventivní opatření proti haváriím
- Workshopy na průzkum fondů a odkyselování
- Workshopy na opravy vazeb

- Konzultace na materiálové složení knih a jejich opravy
- Památkový postup: Restaurování a konzervace syntetických vazebních prvků novodobých knihovních fondů
- Památkový postup: Restaurování novodobých vazeb s textilním potahem z fondů veřejných knihoven
- Památkový postup: Opravy plastových vazeb novodobých knihovních fondů – konzervace novodobých knižních vazeb s plastovými prvky, čištění knižních vazeb vyrobených z PVC, preventivní konzervace
- Odborné sborníky ze seminářů
- Metodiky na průzkum fondu
- Odkyselování
- Publikace v rámci projektů

Oddělení preventivní konzervace

Kontakty

e-mail: Dana.Novotna@nkp.cz

tel.: 221 663 488

IT, DIGITALIZACE, SPRÁVA DIGITÁLNÍCH SBÍREK

Odbor ICT

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Technická podpora IS ALEPH 500

Kontakty

e-mail: Radovan.Zahorik@nkp.cz

tel.: 221 663 385

Vzdálené ověřování identit – BANK ID

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Technická podpora Bank ID

Kontakty

e-mail: Petra.Burdova@nkp.cz

tel.: 221 663 569

e-mail: Karolina.Kostalova@nkp.cz

tel.: 221 663 161

Odbor digitalizace a knihovních systémů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Digitalizace novodobé literatury – skenování
- Digitalizace novodobé literatury – postprocessing, tvorba metadat
-

Kontakty

e-mail: Petra.Piplova@nkp.cz

tel.: 221 663 397

e-mail: Ondrej.Lehrl@nkp.cz

tel.: 221 663 530

Odbor novodobých digitálních sbírek

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Správa a zpřístupnění novodobého digitálního obsahu
- Používání standardů pro digitalizaci a dlouhodobou archivaci

- Využívání nástrojů pro dlouhodobou archivaci digitálních a digitalizovaných dokumentů
- Konzultační činnost v oblasti sklizení webových zdrojů

Kontakty

e-mail: Michaela.Bezova@nkp.cz

tel.: 221 663 102

Oddělení standardů digitálních sbírek

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- [Metadatové standardy pro digitalizaci a dlouhodobou archivaci](#)
- [Dotazy na Komplexní validátor NDK](#)
- Jiné standardy digitalizace (např. zpracování obrazů)
- Souborové formáty pro dlouhodobou archivaci
- Přidělování identifikátorů v rámci služby CZIDLO ([Resolver URN:NBN](#))
- [Standardy pro metadata](#)

Metodické materiály

- [Metodika pro vytváření balíčku SIP pro digitalizáty tištěných dokumentů](#)
- [Metodika pro přidělování a správu životního cyklu unikátních perzistentních identifikátorů digitálních dokumentů podle standardu URN:NBN](#)

Kontakty

e-mail: Filip.Pavcik@nkp.cz

tel.: 221 663 595

Oddělení správy a archivace digitálních dokumentů

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Poradenství k programu VISK 7

[Kramerius – informace](#)

[Oddělení správy a archivace digitálních dokumentů](#)

[Využívat digitální knihovnu](#)

Kontakty

e-mail: Jana.Hrzinova@nkp.cz

tel.: 221 663 546

Oddělení Webarchivu

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Akvizice, uložení a zpřístupnění webových dat
- Licenční smlouvy ohledně zpřístupnění webů státních a dalších organizací
- [Webarchiv](#)

Kontakty

e-mail: Marie.Haskovcova@nkp.cz

tel.: 221 663 439

KNHOVNICKÝ INSTITUT

Studijní a informační oddělení

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Terminologie
- Literatura a informační zdroje pro knihovnictví a informační vědu
- Služba Ptejte se knihovny

[Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy – TDKIV](#)

Kontakty

e-mail: Vladana.Pillerova@nkp.cz

tel.: 221 663 330

Oddělení vzdělávání

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Celoživotní vzdělávání pracovníků knihoven
- Informace a konzultace z oblasti vzdělávání v oboru knihovnictví
- Rekvalifikační kurzy
- Stáže a exkurze, Erasmus

[Oddělení vzdělávání](#)

[Interkulturní knihovnictví](#)

Kontakty

e-mail: Roman.Giebisch@nkp.cz

tel.: 739 614 027

e-mail: Michaela.Mrazova@nkp.cz

tel.: 221 663 339

Referát pro analýzu a koordinaci VKIS

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Knihovnická legislativa, autorskoprávní problematika
- Dotační programy pro knihovny — VISK, IROP a další
- Zpracování doporučení a standardů pro knihovny
- Analýzy, koncepce
- Benchmarking knihoven
- Statistika knihoven

[FAQ ke statistice](#)

[Knihovnický institut](#)

[Informace pro knihovny](#)

[Metodické materiály](#)

Kontakty

e-mail: Vit.Richter@nkp.cz

tel.: 603 223 627

e-mail: Lucie.Machackova@nkp.cz

tel.: 770 197 302

e-mail: Marie.Seda@nkp.cz

tel.: 773 767 854

KOMUNIKACE KNIHOVEN

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Správa sociálních sítí a komunikačních kanálů knihoven

- Komunikace, krizová komunikace
- Komunikace s uživatelem i se zřizovatelem — jak vytvořit protopersony a přizpůsobit komunikační prostředky cílové skupině
- Firemní kultura
- Od projektu k realizaci — provedení postupem přípravy kulturních, komunitních a vzdělávacích akcí v knihovnách.
- Od brainstormingu, fundraisingu, projektového plánování, přes komunikaci s médii, kampaň, po samotnou realizaci a vyhodnocení akce
- Veřejné vystupování, rétorika
- Jak správně psát — tiskové zprávy, Blog, headline
- Jak správně prezentovat — od tvorby prezentací po jejich interpretaci
- Jak na brainstorming
- Typografie
- Projektové plánování v marketingu
- Pozitivní branding knihoven
- Vizuální smog v knihovnách
- Image informační instituce
- Společenský a diplomatický protokol
- Personální audit marketingových oddělení
- Krizová komunikace v knihovnách offline i online
- Biblioterapie

Kontakty

e-mail: Martina.Kosanova@nkp.cz

tel.: 602 811 320

OSTATNÍ

Odbor personální a mzdy

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Personální a mzdová legislativa
- Oblast řízení lidských zdrojů, řízení knihovny
- Covid legislativa
- Jednání s odborovou organizací, navrhování a uzavírání kolektivní smlouvy
- Čerpání FKSP či sociálního fondu
- Protikorupční program

Kontakty

e-mail: Jana.Fridrichova@nkp.cz

tel.: 221 663 142

Archiv NK ČR

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Spisová služba
- Archivnictví (kam předat dokumenty, možnost zřízení archivu apod.)

Kontakty

e-mail: Katerina.Hekrdlova@nkp.cz

tel.: 221 663 578 (613)

e-mail: Marketa.Kaburkova@nkp.cz

Právní oddělení

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Výklad legislativních norem
- Konzultace ve výkladu relevantních norem pro knihovnictví
- Konzultace pro MK ČR v přípravě legislativních norem

Kontakty

e-mail: pravni@nkp.cz

tel.: 221 663 431

Oddělení veřejných zakázek

Zaměření metodické a konzultační činnosti

- Konzultace v rámci výkladů legislativy veřejných zakázek
- Podíl na sestavování metodických dokumentů a příruček

Oddělení veřejných zakázek

Kontakty

e-mail: Michal.Strasirybka@nkp.cz

tel.: 775 921 862